

4:o. Hvad *öfriga anslag* under denna Hufvudtitel angår, deruti förändring icke blifvit ifrågasatt, hemställer Utskottet, *Öfriga anslag under Andra Hufvudtiteln.*

att dessa anslag måtte bestämmas till enahanda belopp som vid sistlidne riksdag, på sätt hosföljande tabell närmare visar;
kommande, i händelse Utskottets förslag af Riksdagen godkännas, denna Hufvudtitels ordinarie anslag, efter det för slutsummans jemnande, anslaget till skrifmaterialier och expenser blifvit ökad med 25 R:dr, att uppgå till 2,353,100 R:dr och således att utgöra 81,850 R:dr mindre än hvad nu gällande Riks-stat upptager. *Andra Hufvudtitels slutsumma.*

5:o. Vidare har Kongl. Maj:t under denna Hufvudtitel äskat, att till slutligt fullbordande af de arbeten, som, till följd af Rikets Ständers vid sednaste riksdag fattade beslut, komme att under innevarande år verkställas för uppförande af en ny *Arkivbyggnad* för Göta Hofrätt och ombyggnad af den Hofrättshusets tomt omgifvande *kaj*, måtte anvisas 24,152 R:dr, att under år 1868 för ändamålet utgå; och då, enligt de vid sistlidne riksdag framlagda kostnadsförslag, ifrågavarande byggnadsföretag beräknats till en summa af i jemnt tal 64,152 R:dr, deraf 40,000 R:dr då anvisades för innevarande år, tillstyrker Utskottet, *Anslag till uppförande af en arkivbyggnad för Göta Hofrätt; m. m.*

att återstående 24,152 R:dr må af Riksdagen anvisas att under år 1868 för ifrågavarande ändamål från Riksgälds-kontoret utgå.

Stockholm den 7 Mars 1867.

På Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.

N:o 35.

Ank. till Riksd. Kansli d. 12 Mars 1867, kl. 11 f. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under Riks-statens Tredje Hufvudtitel.

(1:sta U. A.)

Denna Hufvudtitel innefattar anslagen till *Utrikes departementet*, hvilka för närvarande uppgå till 479,200 R:dr årligen.

Uti den nådiga Propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med hvad vid sednaste fyra riksmöten blifvit äskadt

och af Rikets Ständer beviljadt, föreslagit, att de på Riks-staten uppförda särskilda anslag till Tredje Hufvudtiteln, uppgående till ett belopp, motsvarande ungefärligen tolf sjuttiondedelar af hela det anslag, som till detta Departement från de förenade Rikenä utgått, måtte varda af Riksdagen anvisade att jemväl under nu instundande statsregleringsperiod, med oförminskade belopp, mot nu gällande redovisningsskyldighet och i öfrigt på samma villkor som hittills, till Utrikes departementet utgå.

Beträffande användandet och redovisningen af de under denna Hufvudtitel uppförda anslag är af Rikets Ständer medgifvet, dels att anslagen till ministerstaten samt till skrifmaterialier, expenser och extra utgifter må, utan hinder af fördelningen i dessa utgiftstitlar eller inskränkning till något visst år, användas till att fylla möjligen uppkommande brist å någon af desse titlar, dels ock att de i Utrikes departementets räkenskaper uppförda exspektanslöner, godtgörelsen för tillfälliga uppdrag, rese- och kurirkostnader samt Beskickningarnes extra utgifter må på det sätt redovisas, att behöriga qvittenser af de personer, hvilka från Departementets kameralafdelning emottagit medel för berörda ändamål, anses vara såsom verifikationer tillfyllestgörande, äfvensom att af de under Utrikes departementet ställda medel årligen till hemliga utgifter, emot redovisning endast inför Kongl. Maj:t, finge användas en summa af högst 34,000 R:dr, hvaraf, enligt den antagna proportionsgrunden 24,000 R:dr skulle utgöra Sveriges bidrag till dessa utgifter.

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt, till Stats-Utskottets behandling remitterad motion (N:o 135) har Friherre *Johan Liljencrants*, som ansett Representationen böra förbehålla sig rättighet att bestämma de diplomatiska embetenas antal och beskaffenhet samt deraf beroende aflöning, framlagt förslag till förändrad utgiftsstat för Utrikes departementet, enligt hvilket förslag Tredje Hufvudtitelns slutsumma skulle nu minskas med 41,629 R:dr 18 öre samt, i mån af de nuvarande diplomatiska embetsmännens afgång en ytterligare besparing af 129,388 R:dr 8 öre i årsanslaget uppkomma.

Likaledes har inom Andra Kammaren Herr *C. A. Larsson* (uti motion N:o 203) yrkat nedsättning i denna Hufvudtitels anslag med det belopp, som kunde blifva af Stats-Utskottet föreslaget.

Förutom de väsendtliga svårigheter, som jemväl i öfrigt skulle för Riksdagen möta vid bestämmande af de diplomatiska embetenas antal och beskaffenhet samt aflöning, anser Utskottet den omständigheten, att Sveriges och Norges diplomatiska Representation af de förenade Rikenä gemensamt bekostas, utgöra tillräcklig anledning att söka undvika de meningsskiljaktigheter, som lätteligen kunde uppstå, derest Sveriges Riksdag och Norges Storting skulle hvar för sig ingå i speciel pröfning af ifrågavarande utgifter.

Af dessa skäl, och då Norges efter den antagna proportionsgrunden beräknade bidrag för år 1868 redan är af Stortinget beviljadt, kan Utskottet nu icke tillstyrka nedsättning af Tredje Hufvudtitelns anslag; men enär, i afseende på de förenade Rikenas ställning, de politiska förhållandena i betydlig mån förändrats, sedan vid 1856—1858 årens riksdag anslagen för Utrikes departementet höjdes till det betydliga belopp, som sedermera bibehållits, föreställer sig Utskottet att, utan men för Rikets politiska och kommersiella förbindelser, hvilka under alla förhållan-

den måste med omsorg upprätthållas, besparingar skulle kunna å denna Hufvudtitel vidtagas; hemställande alltså Stats-Utskottet,

1:o att hvad Kongl. Maj:t under förevarande Hufvudtitel äskat, må af Riksdagen beviljas; och

2:o att, vid anmälan af detta beslut, Riksdagen må i underdånighet an hålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta tillse och utreda, huruvida icke inskränkningar å anslagen under Tredje Hufvudtiteln skulle kunna vidtagas, samt för näst sammanträdande Riksdag framlägga förslag till ned-satt utgiftsstat för nämnda Hufvudtitel.

Stockholm den 7 Mars 1867.

På Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.

Reservationer:

af Herr A. W. Björck: "Kongl. Maj:t har väl äskat bibehållande af det nuvarande anslaget under Tredje Hufvudtiteln att utgå under samma villkor som hittills; och det måste medgifvas, att en förändring i anslaget skulle vara särdeles otjenlig, om en dylik åtgärd skulle kunna anses härflyta från minskadt förtroende till ledningen af Utrikes departementet. Detta bör likväl icke kunna befaras, då skälen för en sådan förändring hemtas uteslutande derifrån, att denna Hufvudtitels anslag, vid den under Riksdagen 1856—58 verkställda och alltsedermera bibehållna regleringen, bestämdes med afseende å då befintliga omständigheter, hvilka undergått betydliga förändringar, enär icke allenast förhållandena till utländska magter icke nu synas kräfva åtskilliga af de utgifter, hvilka vid förra regleringen ansågos oundvikliga, utan ock Statsverkets närvarande ställning påkallar besparingar, der sådana möjligen kunna tillvägbringas. Häraf föranleddes det af Utgifts-afdelningen afgifna förslag till utlåtande, hvilket såsom reservation emot Utskottets förslag härmed upptages med några gjorda tillägg.

Förutom de väsendtliga svårigheter, som jemväl i öfrigt skulle för Riksdagen möta vid bestämmande af de diplomatiska embetenas antal och beskaffenheten samt aflöning, anser Utskottet den omständigheten, att Sveriges och Norges diplomatiska representation af de förenade Rikena gemensamt bekostas, utgöra tillräcklig anledning att söka undvika de meningsskiljaktigheter, som lätteligen kunde

uppstå, derest Sveriges Riksdag och Norges Storting skulle, hvar för sig, ingå i speciel pröfning af ifrågavarande utgifter.

Af dessa skäl och då Norges efter den antagna proportionsgrunden beräknade bidrag för år 1868 redan är af Stortinget beviljadt, har Utskottet, som lika med motionärerne föreställer sig, att, utan men för Rikets politiska och kommerciella förbindelser, hvilka under alla förhållanden måste med omsorg upprätthållas, väsendtliga inskränkningar i utgifterna under Tredje Hufvudtiteln skulle kunna vidtagas, dock för närvarande icke kunnat tillstyrka nedsättning i anslaget till ministerstaten; men då detta anslag torde, äfven med nu gällande stat, vara för ändamålet fullt tillräckligt, utan att till de föremål, för hvilka detsamma är afsedt, bidrag behöfver påräknas från anslaget till "skrifmaterialier och expenser samt extra utgifter", samt det under sistnämnde rubrik uppförda anslag synes kunna redan nu utan de olägenheter, som ofvan blifvit antydda, nedsättas i förhållande till den reglering af öfriga utgifter på Riksstaten, hvilken af omständigheterna torde vara påkallad, har Utskottet ansett sig böra hemställa,

1:o att anslaget till ministerstaten må såsom särskildt reservationsanslag till oförändradt belopp uppföras;

2:o att till skrifmaterialier och expenser anvisas ett reservationsanslag till ett från 70,000 till 50,000 R:dr nedsatt belopp, mot nu gällande redovisningsskyldighet.

3:o att de öfriga anslagen under denna Hufvudtitel bibehållas till oförändrade belopp; och

4:o att, vid anmälan af dessa beslut, Riksdagen må i underdånighet anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta tillse och utreda, huruvida icke, med hänseende till de under sednare åren förändrade politiska förhållandena samt landets finansiella ställning, betydliga inskränkningar å anslagen under Tredje Hufvudtiteln skulle kunna vidtagas, samt för näst sammanträdande Riksdag framlägga förslag till nedsatt utgiftsstat för nämnde Hufvudtitel."

Häruti instämde Herrar *Jonas Andersson, Carl Ifvarsson, Erik Ersson, P. O. Hörnfeldt, C. J. Svensén* och *Jan. Andersson*."

af Herr *L. J. Hierta*: "Instämmande i den mening, som utan skiljaktighet inom Utskottet gjort sig gällande, att föreslå en underdånig anhållan att Kongl. Maj:t täcktes låta tillse, huruvida icke inskränkningar å anslagen under Tredje Hufvudtiteln må kunna vidtagas, samt för näst sammanträdande Riksdag framlägga förslag till nedsatt utgiftsstat för nämnde Hufvudtitel, anser jag dock framställningen här-om, såframt någon påföljd deraf skall kunna väntas, erfordra en närmare och mer bestämd motivering än den antydan, Utskottet i korthet gjort om de förändrade politiska förhållanden som inträdd, sedan den högre utgiftsstaten vid 1856—58 årens riksdag fastställdes. Det torde också ej kunna betviflas, att då landets finansiella belägenhet påkallar all omtanke att åstadkomma besparingar, der sådant möjligen kan ske, för att utan en dryg tillökning i beskattningen kunna bestrida de anslagstillökningar, som erfordras för nya oundgängliga behof, så erbjuder sig tillfälle till en sådan besparing till icke obetydligt belopp, utan någon slags våda, bland annat uti regleringen af Tredje Hufvudtiteln, dels genom återgång, i den mån sådant kan ske, till denna Hufvudtitels anslagsbelopp före 1856—58 årens riksdag,

dag, dels möjligen derutöfver genom indragning eller förändring af vissa ministerposter i de länder, der Sverige numera icke kan hafva några diplomatiska intressen af betydighet att bevakas.

På denna grund får jag, med instämmande i den af Herr Björck med flere ledamöter afgifna reservation i första punkten deraf, föreslå ett tillägg, hvarigenom den sista punkten af Utlåtandet skulle erhålla följande lydelse:

Att då det synes sannolikt, att Sverges diplomatiska intressen i flera länder skulle kunna utan men besörjas af sändebud af mindre rang än de för närvarande der anställde, eller af ett sändebud gemensamt för flera af dessa länder, Riksdagen må i underdånighet anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta tillse och utreda, huruvida icke, dels med hänseende till under sednare tid förändrade politiska förhållanden, hvilka synas göra det mindre angeläget för Sverige att på något ingripande sätt deltaga i ledningen af de Europeiska angelägenheterna, dels på grund af nödvändigheten att söka åstadkomma all den besparing i utgifter, som kan ske utan skada för det allmänna, de ministeriella göromålen i Holland och Belgien, såsom varande af föga vikt, skulle kunna besörjas af det Svensk-Norska sändebudet i Paris; huruvida icke, då Sveriges och Norges angelägenheter i Stor-Britannien numera nästan uteslutande äro af kommercial natur, minister- och generalkonsuls-befattningarne i London kunde förenas hos en embetsman med nödiga biträden, då en betydlig besparing synes böra vinnas jemväl derigenom, att konsulatafgifterna komme att ingå till statskassan; huruvida icke ärendena i Wien, Italien, Spanien, Turkiet och Förenta Staterna i Amerika kunde besörjas af embetsmän med mindre rang och derefter lämpad aflöning, samt att Kongl. Maj:t täcktes för näst sammanträdande Riksdag framlägga förslag till en nedsatt utgiftsstat för Tredje Hufvudtiteln.“

Tabell öfver Riks-statens Tredje Hufvudtitel.

	1867 års Riks- stat anslår.		Utrikes-Departementet.	Förslag till blifvande Riks-stat.	
	R:dr	öre		R:dr	öre
	24,000	—	Departements-chefen, Statsministern för Utrikes Ärendena	24,000	—
	25,500	—	Departementets Expedition	25,500	—
	359,700	—	Minister-staten	359,700	—
	70,000	—	Skrifmaterialier och expenser samt extra utgifter	70,000	—
Summa	479,200	—	Summa	479,200	—